

# Otevřený dopis tlumočnicků a překladatelů k aktuální situaci

Od začátku invaze ruské armády na Ukrajinu vzrostla v ČR rapidně **poptávka po službách tlumočnicků a překladatelů, kteří pracují s ukrajinštinou a ruštinou**, zejména v oblasti komunitního tlumočení.

V nouzové situaci pomáhá s tlumočením a překlady takřka každý, kdo jen trochu může, velmi často bez nároku na odměnu. **Práce dobrovolníků zasluhuje nesmírné uznání**, bez jejich nasazení by se situace nedala zvládnout.

[Tlumočení](#) a [překládání](#) jsou však specializované činnosti, které mají své **standardsy – kvalitativní, ale v neposlední řadě také etické**.

Pro nekvalifikované dobrovolníky či méně zkušené tlumočnický se proto v současnosti otevírá řada **bezplatných kurzů a rychlokurzů** v různé formě – pokud s dobrovolníky vaše instituce spolupracuje, prosíme, doporučte jim možnost takového vzdělávání, odkazujte na [zdroje informací](#). **Orientace v problematice výrazně pomůže dobrovolníkům samotným, klientům i zapojeným institucím**.

Práce komunitních tlumočnicků je zároveň psychicky velmi náročná a je třeba počítat s tím, že **potřebují podporu a psychohygienu** (viz [renomované studie](#) na téma emocionálních a psychologických dopadů tlumočení osobám s traumatickými zážitky). Informujte své spolupracovníky o dostupných možnostech, včetně [krizové linky](#) a [školeních o psychohygieně pro tlumočnický](#).

Ochota v případě nouze vypomoci bez nároku na odměnu je pro většinu z nás samozřejmostí. **Dobrovolnou práci ale nelze pokládat za standard**. Lidé se mohou na nějaký čas vzdát části svých příjmů a mnozí to nyní dělají, **není to však udržitelné dlouhodobě**. Řadě kolegů již nyní hrozí **vyhoření a totální vyčerpání**. Jejich práce přitom bude velmi potřebná i v příštích měsících.

Rádi bychom proto vyzvali instituce, které využívají dobrovolníky pro překlad a tlumočení, aby ve svých rozpočtech v rámci možností **pamatovaly na odměny za překladatelské a tlumočnické služby**.

Zejména při řešení složitějších situací pak doporučujeme navázat spolupráci s profesionály – **kvalita poskytnuté služby tlumočnicka či překladatele může být doslova životně důležitá**, a to nejen v oblasti zdravotnictví.

Děkujeme všem, kteří se rozhodli přichozím uprchlíkům před válkou jakkoliv pomoci, a přežeme hodně sil i do dalších dnů a týdnů.

Jednota tlumočnicků a překladatelů  
Asociace konferenčních tlumočnicků ASKOT  
Komora soudních tlumočnicků ČR  
Obec překladatelů  
Překladatelé Severu  
Odborový svaz Jednota tlumočnicků a překladatelů



Informace o kurzech a doporučení pro dobrovolníky naleznete [na webu JTP pod záložkou Ukrajina](#). Pro práci s překladateli a tlumočnický doporučujeme zadavatelům příručky [Rady pro zadavatele překladu](#) a [Rady pro zadavatele tlumočení](#).